

Inleiding tot Het Nieuwe Testament



Waarover gaat het Nieuwe Testament?

Waar gaat de Bijbel over?

Het Nieuwe Testament

Het Nieuwe Testament is het tweede deel van de Bijbel. Het bestaat uit 27 Bijbelboeken. In deze boeken wordt verteld over Jezus en de eerste christenen. Ze zijn geschreven tussen het jaar 50 en 125 na Christus, in de tijd van het Romeinse rijk. Hier kun je meer leren over de volgorde in het Nieuwe Testament.

De evangeliën en Handelingen

Aan het begin van het Nieuwe Testament staan vier boeken die 'evangelie' worden genoemd. Het woord evangelie betekent: goede boodschap. De goede boodschap is het nieuws dat God zijn Zoon Jezus naar de wereld gestuurd heeft. Hij is gekomen om de mensen te redden. De vier evangeliën zijn genoemd naar de mensen die de verhalen over Jezus hebben opgeschreven. Volgens de traditie zijn dat: Matteüs, Marcus, Lucas en Johannes. Alle vier vertellen ze op hun eigen manier het goede nieuws over het leven van Jezus, zijn sterven en zijn opstanding.

Het boek Handelingen gaat over de tijd na de dood en de opstanding van Jezus. Het vertelt over de eerste christelijke gemeentes. Handelingen laat zien hoe steeds meer mensen in het Romeinse rijk in Jezus gaan geloven.

De brieven

In het Nieuwe Testament staan veel brieven. De meeste brieven zijn van Paulus. Paulus schreef deze brieven aan gemeentes van volgelingen van Jezus, of aan mensen die hij op zijn reizen had ontmoet. Daarin bespreekt hij dingen die voor hem en voor die gemeente belangrijk zijn.

Bij een aantal brieven in het Nieuwe Testament staat een andere afzender dan Paulus. Er is één brief van Jakobus, de broer van Jezus en één brief van Judas, een andere broer van Jezus. En er zijn twee brieven van Petrus, een leerling van Jezus. Of die mensen deze brieven ook werkelijk geschreven hebben, weten we niet. In de brief aan de Hebreëen staat niet wie hem geschreven heeft. We weten dus niet wie de afzender is. Ook in de drie brieven van Johannes staat geen naam van een afzender.

Openbaring

Het laatste boek van het Nieuwe Testament heet Openbaring. De schrijver van dit boek wil de christenen aan wie hij schrijft, moed geven. Ze moeten de Romeinse keizer niet als een god vereren. Ook als ze vanwege hun christelijke geloof vervolgd worden, moeten ze proberen vol te houden. Het is nu nog moeilijk, en er zullen nog ergere dingen gebeuren. Maar straks zal alles anders worden. Dan komt Gods nieuwe wereld.

De vier Evangeliën

Deel 1

Waarom heeft God het noodzakelijk gevonden om het leven van de Heere Jezus Christus door vier evangelisten in de Bijbel te laten optekenen. Ogenschijnlijk gaat het over dezelfde dingen en gebeurtenissen in Zijn leven. Maar als men wat verder kijkt en studeert en rubriceert wordt al snel duidelijk dat er grote verschillen zijn.

De grootheid van de Persoon van de Heere Jezus Christus is nauwelijks in woorden te vatten. Hij is niet alleen het vleesgeworden Woord maar nog zo veel meer.

Hij wordt in het Oude Testament al vaak aangekondigd en daarin zien we een aankondiging van Zijn veelzijdige persoonlijkheid.

De profeten Zacharia en Jesaja kondigen Hem bijvoorbeeld op verschillende manieren aan:

Zacharia 9:9 Zie, uw Koning.

Jesaja 42:1 Zie, Mijn Knecht.

Zacharia 6:12 Zie, een Man - Zijn naam is spruit- zal uit Zijn plaats uitspruiten.

Jesaja 40:9 Zie, uw God.

Deze vier-voudige aankondiging van de Messias vinden we terug in de vier Evangeliën.

1. Mattheüs - Hierin wordt de Heere Jezus voorgesteld als de **Koning**.

Zacharia 9, vers 9: "Verheug u zeer, dochter van Sion! Juich, dochter van Jeruzalem! **Zie uw Koning** zal tot u komen, rechtvaardig, en Hij is een heiland, arm, en rijdend op een ezel, op een ezelsveulen, het jong van een ezelin."

Mattheüs beschrijft Hem als de (beloofde) Koning en Hij kwam inderdaad op een (geleende) ezel. Er wordt 55x over het Koninkrijk gesproken in dit Evangelie (het Griekse woord 'Basileia' kan zowel met Koninkrijk als met Koningschap vertaald kan worden). In de toekomst zal Hij rijden op een wit paard volgens Openbaring 19.

2. Markus - Hierin wordt de Heere Jezus voorgesteld als de **Diensknecht**.

Jesaja 42, vers 1: "**Zie, Mijn Knecht**, Die Ik ondersteun, Mijn Uitverkorene, in Wie Mijn ziel een welbehagen heeft. Ik heb Mijn Geest op Hem gelegd."

De schrijver heet eigenlijk volgens Handelngen 12:12 Johannes Markus en behoort niet tot de twaalf apostelen. Dit Evangelie is de kortste van de vier, maar beschrijft wel de meeste gebeurtenissen. Alles speelt zich af in en rond Galilea, hoewel Kapérnaüm als Zijn thuisbasis gold. De Heere Jezus zegt in Markus 10:45 "Want ook de Zoon des mensen is niet gekomen om gediend te worden maar om te dienen, en Zijn ziel te geven als losprijs voor velen."

3. Lukas - Hierin wordt de Heere Jezus voorgesteld als de **Zoon des mensen**.

Zacharia 6, vers 12: "Zo zegt de Heere van de legermachten: **Zie, een Man** - Zijn Naam is Spruit- zal uit Zijn plaats opkomen. En Hij zal de tempel van de Heere bouwen."

Dit Evangelie is de meest uitgebreide van alle vier en Lukas beschrijft de Heere Jezus als de volmaakte mens. De omstandigheden en gebeurtenissen rondom Zijn geboorte worden hier het meest uitvoerig beschreven en Zijn besnijdenis en Zijn bezoek als twaalfjarige aan de tempel worden ook alleen in dit Evangelie beschreven.

4. Johannes - Hierin wordt de Heere Jezus voorgesteld als de **Zoon van God**.

Jesaja 40, vers 9: "Zeg tegen de steden van Juda(!): **Zie uw God**."

Dit Evangelie begint met uitvoerig aan te geven dat hier sprake is van iemand Die er in het begin al was. Er wordt niets gemeld over Zijn geboorte of opgroeien, maar Johannes 1 beschrijft Hem als Degene door Wie de wereld is ontstaan (vs. 10). Johannes 1:14 zegt: "Het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond..." en vers 16: "En uit Zijn volheid hebben wij allen ontvangen, en wel genade op genade." Het is glashelder. Hier wordt gesproken over de Goddelijke Majesteit die genade geeft; iets wat de mensheid van Godswege zo broodnodig had en heeft.

De eerste keer dat de Heere Jezus genoemd wordt als mens is in Johannes 1:29. Hij is dan al volwassen en wordt door Johannes (de dooper) aangewezen: "Zie het Lam van God, dat de zonden van de wereld wegneemt." Alles wat te maken heeft met de Goddelijkheid van de Heere Jezus vinden we in dit Evangelie.

Bovenstaande diversiteit is algemeen bekend, maar vraagt om verder studie.

Volgens Filippenzen 1:10 moeten wij als gelovigen "...onderscheiden wat wezenlijk is, opdat u oprecht bent en zonder aanstoot te geven tot de dag van Christus."

En 2 Timotheüs 2:15 zegt: "Beijver u om uzelf welbeproefd voor God te stellen, als een arbeider die zich niet hoeft te schamen en die het Woord van de waarheid recht snijdt."

De Bijbel moet dus van God 'recht gesneden', oftewel op de juiste wijze verdeeld worden. Hebreeën 1, vers 1: "Nadat God voorheen vele malen en op vele wijzen tot de vaders gesproken had door de profeten, heeft Hij in deze laatste dagen tot ons gesproken door de Zoon."

De overeenkomsten

Alle vier Evangeliën gaan vanzelfsprekend over het leven van de Heere Jezus Christus. Maar aangezien Israëls Messias niet zomaar een mens was, maar het vleesgeworden Woord, kun je deze persoon ook niet alleen maar als mens beschrijven. Het is niet alleen maar de levensbeschrijving van iemand Die in Bethlehem geboren werd en op Golgota stierf, maar ook de bekendmaking van een groot deel van Gods plan.

Net zoals de 140 verschillende benamingen en titels van het Heere Jezus in het Nieuwe Testament nooit volledig Zijn Persoon en werk kunnen vastleggen, net zomin kunnen ook de vier Evangeliën volledig zijn in de omschrijving van de Persoon van de Heere Jezus Christus en Zijn werk.

Maar we zijn er blij mee, want dit is wat God ons in Zijn liefde gegeven heeft en hier moeten we het mee doen en we hebben er onze handen vol aan.

Hij was Mens en ook de Zoon van God, en ook Dienstknecht-zijn maakte deel uit van Zijn opdracht en Gods plan. Hij is ook de Deur voor de schapen en de goede Herder; en Hij zegt in Johannes 10, vers 30: "Ik en de Vader zijn één." Hij is het middelpunt van de hele Bijbel en Hij wil centraal staan in ons leven. Daarom willen we Hem ook beter leren kennen. Gods Woord en Zijn hemels plan onderzoeken en

ontdekken is prachtig om te doen! Mijn persoonlijke ervaring is, dat ik maar moeilijk kan stoppen als ik heerlijk bezig ben met de Bijbel.

De verschillen

Natuurlijk zijn er ook verschillen. We zullen een aantal aspecten onder de loep nemen:

1. De geslachtsregisters
2. De sleutelwoorden of motto's
3. Beeldspraak of Gelijkenissen
4. Het Koninkrijk der hemelen of het Koninkrijk van God
5. Tekenen, wonderen en krachten
6. Rede over de laatste dingen
7. Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u
8. De geest geven

1. De geslachtsregisters

In het Evangelie naar Mattheüs vinden we het geslachtsregister in hoofdstuk 1:1-17.

Mattheüs 1, vers 1: "Geslachtsregister van Jezus Christus, de Zoon van David, de Zoon van Abraham."

Dit geslachtsregister begint eigenlijk bij de eerste koning David, die een man naar Gods hart was, en met de eerste mens met wie God een verbond sloot en wie Hij beloofde een groot volk te zullen worden (Gen. 12:2).

Daar was ook nog de allereerste koning, Saul, die zijn eigen weg volgde, maar Saul zat ook niet in de geslachtslijn van de Heere Jezus en David wel.

En dan: De Zoon van Abraham. Met Abraham begon alles voor wat betreft de roeping van Israël.

Abraham was de eerste Hebreëër, iemand die van de overkant kwam, want dat betekent het woord. Dan volgt het koninklijke geslachtsregister van Koning Jezus. Nadrukkelijk staat er bij: 3 x 14 geslachten.

In het Markus-evangelie komt helemaal geen geslachtsregister voor. Dat hoeft ook niet, want een dienstknecht of slaaf werd voor geld gekocht en je wist als eigenaar nooit wie de voorouders geweest waren en dat was ook niet nodig.

In het Lukas-evangelie, waar de Heere Jezus wordt voorgesteld als de Zoon des mensen, gaat het geslachtsregister daarom niet terug tot Abraham maar tot Adam, de eerste mens. Zie Lukas 3:23-37. Het eindigt met de woorden: "de zoon van Adam, de Zoon van God."

Hier wordt met 'zoon' bedoelt: erfgenaam, bouwer. Hij is de volmaakte Mens, de vriend van koningen en hooggeplaatsten, maar ook van het uitschot van de samenleving. Ieder mens kan te allen tijde bij Hem terecht. Hij begrijpt het als geen ander, want Hij was ook mens.

In het Johannes-evangelie wordt de Heere Jezus voorgesteld als de Zoon van God. Het geslachtsregister is dus heel kort en gaat maar over twee Personen: God, de Vader en Zijn Zoon Jezus Christus, het vleesgeworden Woord volgens Joh.1:14.

Johannes 1, vers 50: "Rabbi; U bent de Zoon van God; de Koning van Israël."

2. De sleutelwoorden

Het sleutelwoord in het Evangelie naar Mattheüs is: **Koninkrijk der hemelen**.

Deze frase komt uitsluitend in dit Evangelie voor en wel 28 keer. Het is niet een bepaalde manier van spreken van Mattheüs want er wordt in dit Evangelie ook gesproken over 'Koninkrijk van God'. Dit komt ook 7x voor.

Het sleutelwoord in het Markus-evangelie, waar de Heere Jezus wordt voorgesteld als de Dienstknecht, is het woord: **Onmiddellijk** (de Statenvertaling heeft hier: 'terstond').

Dit woord komt 78x voor in het Nieuwe Testament, waarvan 62x in de vier Evangeliën samen en 37x alleen in het Markus-evangelie.

Inderdaad, een slaaf heeft zonder vragen te gehoorzamen en moet 'onmiddellijk' komen opdraven als dat van hem verlangd wordt.

Lukas was geen Jood maar behoorde tot de gelovigen uit de heidenen (Kol. 4:11, 14) en hij heeft ook de Handelingen der apostelen geschreven. Hij was medicus en waarschijnlijk in Troas geboren. Het Evangelie naar Lukas bevat veel aspecten die met de heidenen te maken hebben.

Lukas 2, vers 29: "Nu laat U Heere, Uw dienstknecht gaan in vrede, volgens Uw Woord, want mijn ogen hebben Uw zaligheid gezien, die U bereid hebt voor de ogen van alle volken, een licht om de heidenen te verlichten en om Uw volk Israël te verheerlijken."

Lukas heeft iets met heidenen en trekt ook zeer getrouw op met Paulus, die de apostel der heidenen is. Hij is zeer getrouw en blijft als enige nog bij Paulus als deze de tweede keer gevangen gezet is: "Alleen Lukas is bij mij" (2 Tim. 4:11). Het motto van het Lukas-evangelie zou dus de 'heidenen' kunnen zijn.

Het sleutelwoord in het Johannes-evangelie moet wel zijn het woord: **Geloven**.

Dit woord komt 11x voor bij Mattheüs, 15x bij Markus, 9x bij Lukas en 99x in het Johannes-evangelie. Natuurlijk, Hij is de Zoon van God en in Hem moet de mens geloven.

Johannes 14, vers 1: "Laat uw hart niet in beroering raken; u gelooft in God, geloof ook in Mij."

Dit is ook het enige Evangelie waar de Heere Jezus Zichzelf de 'Ik ben' noemt (Joh. 8:58).

Nog een bijzonderheid in Johannes is het feit dat de Heere Jezus 35x 'Mijn Vader' zegt, terwijl dat bij Mattheüs maar 14x voorkomt, bij Markus helemaal niet en bij Lukas slechts 4x.

Het zegt iets over de intieme vertrouwensrelatie tussen de Vader en de Zoon hetgeen ook blijkt uit Johannes 17 wat we 'Het Hogepriesterlijk gebed' noemen.

Dit gebed mag ook een zegen zijn voor gelovigen in deze genadetijd omdat het op zo'n unieke manier de liefde en het geloof van de Heere Jezus weergeeft.

Nog een opmerkelijk verschil tussen dit en de andere drie Evangeliën is het voorkomen van het woord 'wereld'. In het Grieks: Kosmos (d.i. alles wat God geschapen heeft). Bij Johannes komt het 79x voor, bij Mattheüs 9x, bij Markus 3x en bij Lukas ook 3x.

3. De gelijkenissen in de vier Evangeliën

Nadat blijkt dat de Joden niet echt geïnteresseerd zijn in de boodschap van de Messias, gaat Hij tot hen spreken in gelijkenissen. Let wel: Hij spreekt niet voor Zijn discipelen, maar voor het volk in gelijkenissen volgens Mattheüs 13:10.

De Heere Jezus is nog maar halverwege Zijn eerste gelijkenis of de discipelen vragen Hem al waarom Hij tot 'hen' (= het volk) in gelijkenissen spreekt. De Heere legt dat uit in Mattheüs 13, vers 11: "Omdat het u gegeven is de geheimenissen van het Koninkrijk der hemelen te kennen maar hun is dat niet gegeven." Zie ook Lukas 4:11-12, Markus 8:10 en Jesaja 6:9-10.

Mattheüs 13, vers 34: "...Dit alles zeide Jezus in gelijkenissen tot de schare en zonder gelijkenis sprak Hij

niets (meer) tot hen, opdat vervuld zou worden het woord gesproken door de profeet...". Het Griekse woord voor 'gelijkenis' is: 'parabôle'. Dit woord komt in de eerste drie Evangelien totaal 46x voor en daar worden ook vele gelijkenissen tot het volk gesproken, maar zo niet in het Johannes-evangelie. In de eerste plaats komt hetzelfde woord 'gelijkenis' in het Johannes-evangelie helemaal niet voor, hoewel er drie keer het woord 'beeldspraak' wordt gebruikt in Johannes 10:6, 16:25 en 29.

De enige beeldspraak waarvan het Johannes-evangelie verslag doet is die van de goede Herder en de schapen. Het moge duidelijk zijn dat het hier gaat over de Joden (twee stammen) en dat met de 'andere' schapen uit vers 16 de resterende tien stammen van Israël bedoeld worden.

Het woord 'andere' is in de grondtekst 'allos' d.i. ander(s) maar wel gelijksoortig, en niet andersoortig, want daar is een ander Grieks woord voor: 'heteros'.

De **evangelien** is een naam voor de vier levensbeschrijvingen van onze Heer Jezus Christus in het Nieuwe Testament. Het evangelie aangaande Jezus Christus is overgedragen op de boeken die het verhaal vertellen van Jezus' woorden en daden, van zijn lijden, sterven en opstanding. In deze boeken wordt de betekenis van Jezus' leven en werken duidelijk. De boeken van Mattheüs, Marcus, Lucas en Johannes worden daarom "evangelien" genoemd, ze maken bijna de helft van het Nieuwe Testament uit.

Het woord [Evangelie](#) betekent *blijde boodschap*, en werd in de dagen van het Nieuwe Testament voor het eerst gebruikt als omschrijving van wat de Heere Jezus gesproken en gedaan heeft tot verlossing van zondaren. Dit Evangelie in engere zin is eerst mondeling verkondigd, en vervolgens onder leiding van de Heilige Geest door de apostelen opgetekend. Zo kreeg het woord Evangelie langzamerhand een ruimere betekenis, en werd de aanduiding van de geschriften, die de blijde boodschap van het heil in Christus als inhoud hebben.

Het éne Evangelie is ons in vier verschillende geschriften bewaard. Wij spreken gewoonlijk in het meervoud van "de Evangelien", en deze benaming is niet onjuist, als men maar in het oog houdt, dat er maar één Evangelie is, het Evangelie van Jezus Christus. De beschrijving van het Evangelie is naar de bedoeling van de Heilige Geest één beschrijving, maar door vier verschillende personen en op vier verschillende manieren. De Evangelien hebben elk hun eigen gezichtspunt, van waaruit de persoon en het werk van Christus wordt beschouwd, en hebben elk een eigen doel, omdat elk van de evangelisten een andere groep van lezers voor ogen had, maar allen brengen zij de éne blijde boodschap ter zaligheid. De eenheid van de vier Evangelien wordt uitnemend in de opschriften weergegeven. Deze luiden telkens: Het Evangelie, niet *van*, maar *naar* de beschrijving van Mattheüs, Markus, Lukas, Johannes.

In het voetspoor van de kerkleraars in de tijd na de apostelen is men gewoon om onderscheid te maken te maken tussen de eerste drie Evangelien enerzijds, en het vierde Evangelie aan de andere kant. De eerste drie noemt men dan de *Synoptische Evangelien*, omdat deze zo'n eenheid zouden vormen, dat men ze gezamenlijk in ogenschouw nemen en er een overzicht ('synopsis') van maken kan. De beschrijving van Johannes wordt dan wel het geestelijk Evangelie genoemd, omdat daarin meer de goddelijke heerlijkheid van de gekomen Messias op de voorgrond zou staan.

Deze onderscheiding kan echter niet onvoorwaardelijk worden aanvaard. Wel is waar, dat de eerste drie Evangelien in hoofdzaak meer het werk van Jezus in Galilea verhalen, en het vierde meer in Judea; en ook kan niet worden ontkend, dat het vierde een eigen karakter draagt, omdat het geschreven werd met het oog op de dwalingen, die er nog niet waren toen de eerste drie werden vervaardigd. Maar niet mag worden vergeten, dat ook in de zgn. Synoptische Evangelien de goddelijke heerlijkheid van de Heere Jezus uitkomt, Matth. 9 :4v.; 16 :16,17; 22 :41 – 46; Luk. 9 :35, terwijl zij ook onderling verschillen en in gezichtspunt van waaruit zij Jezus leven en werken beschouwen, en in het eigen doel, dat elk van de schrijvers voor ogen stond.

De evangelisten beginnen niet allen de heilige Evangeliehistorie op hetzelfde punt. Lukas vangt zijn verhaal aan met de aankondiging van de geboorte van Johannes de Doper en Jezus; Mattheüs, na het geslachtsregister, met de geboorte van de Messias; Markus, met het openlijk optreden van Johannes de Doper; en Johannes begint – na een voorwoord van 18 verzen, waarin hij de hoge afkomst, het goddelijk voorbestaan van Jezus beschrijft – eveneens met het optreden van Johannes de Doper.

Handelingen der Apostelen

Algemeen

Het boek 'Handelingen van de apostelen' is het vervolg op het evangelie van Lucas. Hij is de schrijver van beide boeken, de enige niet-Joodse schrijver van het Nieuwe Testament, waarschijnlijk afkomstig uit Antiochië in het huidige Syrië. Zijn evangelie gaat over 'alles wat Jezus is begonnen zowel te doen als te leren, tot op de dag dat Hij werd opgenomen' (Hand. 1:1, vgl. Luc. 1:1-4). Zijn boek 'Handelingen' gaat over wat er daarna verder gebeurd is. Het boek Handelingen staat chronologisch mooi op zijn plaats na de evangeliën als vervolg daarop. Daardoor krijgen we goed zicht op het ontstaan en het reilen en zeilen van de jonge gemeente (Hand. 2:41-47; 4:32-37; 6:1-6, e.a.p.). Het boek Handelingen bestrijkt een periode van ongeveer dertig jaar, de begintijd van het christendom. Het evangelie raakte over heel het Romeinse rijk verspreid in slechts één generatie. Het begint met een summier verslag van wat er gebeurde na de opstanding van de Heer Jezus, en het verslag over de Pinksterdag (rond het jaar 33 na Chr.). Het eindigt met de relatieve vrijheid (gevangenschap) van Paulus in Rome rond het jaar 63 na Chr. Het boek Handelingen heeft aan het begin een vraag naar de oprichting van het zichtbare koninkrijk door de Heer Jezus Christus (Hand. 1:6,11). Het eindigt met Paulus, die predikt over het koninkrijk van God (Hand. 28:31). Het koninkrijk van God omvat het koninkrijk van de Vader, d.i. het hemelse deel (Matt. 13:43), en het koninkrijk van de Zoon, d.i. het aardse deel (Matt. 16:28). Het is in verborgen vorm al werkzaam, maar wacht op de openlijke oprichting ervan. Zo blik het boek Handelingen vooruit naar het toekomstig Vrederijk en verhaalt het hoe God bezig is om mensen uit alle volken te roepen tot Zijn rijk. De beide boeken van Lucas zijn gericht aan een zekere Teofilus, een heiden-christen (Luc. 1:3; Hand. 1:1). Beide boeken hebben een universeel karakter, d.w.z. ze zijn geschreven met het oog op alle gelovigen. Lucas, zelf een heiden (zie Kol. 4:10-14), was er aanvankelijk zelf niet bij. Hij heeft echter wel 'alles van voren af aan nauwkeurig onderzocht' en heeft het 'in geregelde orde' opgeschreven (Luc. 1:3). Hij ontplooiëde zich tot een nauwkeurig historicus, die bijzonder veel navraag en onderzoek moet gedaan hebben. Dankzij zijn opleiding als arts, zijn kennis van het Grieks en zijn affiniteit met de Joden was hij hier zeer bekwaam voor. In het boek Handelingen echter is hij er vanaf hoofdstuk 16:10 regelmatig wel bij. Dat blijkt uit de 'wij-gedeelten' die vanaf dan voorkomen (Hand. 16:10-17; 20:5-21:18; 27:1-28:16). Lucas was toen een medewerker van Paulus, o.a. in Troas en in Filippi (vgl. Kol. 4:14; 2 Tim. 4:11; Fm.:24). Hij was ook bij Paulus toen deze in gevangenschap was in Caesarea en later in Rome. Waarschijnlijk heeft hij toen zijn twee boeken geschreven. Het boek Handelingen is een verhalend, geschiedkundig boek. Daardoor verschaft het onder meer heel wat achtergrondinformatie voor de brieven van Paulus. Maar evenzeer bevat het boek heel wat onderwijs en zelfs een behoorlijk aandeel profetie in de vele toespraken, die erin beschreven staan (o.a. Hand. 2:14-36; 3:11-26; 4:8-19; 5:29-32; 7; 13:16-41). Er zijn zeven toespraken van Petrus, elf van Paulus en nog vijf van andere personen.

Getuigen

Het boek Handelingen biedt ook een uitdaging voor elke gelovige vandaag om een getuige te zijn van de Heer Jezus Christus. Het woord 'getuige' komt meer dan dertig keer voor in dit boek. De gelovigen in het boek Handelingen zijn nog steeds voorbeelden voor de gelovigen vandaag. Het geloof, het vertrouwen, de doorzetting, de toewijding, de ijver, de vreugde en de liefde van de eerste christenen houden ons vandaag nog steeds een spiegel voor. Ook deze gelovigen van het eerste uur werden geconfronteerd met moeiten, tegenstand, vervolging, frustratie, naijver, verdriet en

allerhande problemen. De naam 'Handelingen' is typerend voor het geloofsleven van de eerste christenen. Zij waren niet slechts hoorders, maar evenzeer daders (vgl. Jak. 1:22; 2:17). Hoe bent u een getuige?

De handelingen van de Geest

Het boek Handelingen bevat niet zozeer de 'handelingen van de apostelen', als wel de 'handelingen van de Heilige Geest' – echter door middel van de apostelen. De naam '(Heilige) Geest' komt meer dan vijftig keer voor in dit Bijbelboek. De apostelen waren zendelingen, getuigen en zo is het met alle gelovigen sindsdien. Mensen zijn de instrumenten geworden in de werkende hand van God, die nog steeds verder gaat met het zoeken en redden van het verlorene (Luc. 19:10). Het evangelie, de blijde boodschap, gaat over heel de aarde. Het begon in Jeruzalem en het gaat over heel de aarde tot in de kern van het toenmalige wereldrijk (Rome). Met deze aankondiging eindigt het evangelie van Lucas, en begint het boek Handelingen (Luc. 24:47; Hand. 1:8). In het boek Handelingen zien we hoe God het evangelie verspreidt over heel de aarde: vanuit Jeruzalem over heel Israël, naar het huidige Syrië, Turkije, Griekenland, tot in Rome. De Heer Jezus heeft verschillende malen de zending van de Heilige Geest aangekondigd (Joh. 14:16,17; 15:26; 16:7,13; Luc. 24:49; Hand. 1:8). De vervulling daarvan vinden we in Handelingen 2, de uitwerking daarvan door heel het boek Handelingen heen. Ook voor de rest van het Nieuwe Testament was Zijn komst van wezenlijk belang. Want de Heilige Geest zou: • leren en indachtig maken (Joh. 14:26): de vier evangeliën; • van de Heer Jezus getuigen (Joh. 15:26): de Handelingen; • in de waarheid leiden (Joh. 16:13): de brieven; • de toekomstige dingen verkondigen (Joh. 16:13): de Openbaring.

Het doel van Lucas' schrijven

Het is Lucas' bedoeling om verslag te doen van de verbreiding van het evangelie. Dat blijkt ook uit de zevenvoudige vermelding over groei van de gemeente (Hand. 2:47; 6:7; 9:31; 12:24; 16:5; 19:20; 28:30-31). Er is ongetwijfeld nog heel wat meer gebeurd in de dertig jaar waarover dit boek handelt. Lucas heeft echter een selectie gemaakt uit de gegevens, die van belang zijn in het kader van zijn verhaal over de voortgang van het evangelie. Dat lijkt mij de bril waardoor we dit Bijbelboek moeten lezen. Dan begrijpen wij waarom Lucas de zaken in dit boek opgenomen heeft die erin staan. Hij geeft daarom uitgebreid aandacht aan de bedieningen van resp. Petrus, Paulus, Stefanus, Filippus, en aan het gebeuren bij Cornelius. Van de overige apostelen en andere dienstknechten wordt heel wat minder melding gemaakt. Het feit dat Petrus en Paulus het meest genoemd worden, heeft te maken met het aandeel dat zij hadden in de verspreiding van het evangelie. Petrus opende met zijn sleutels het koninkrijk voor verschillende groepen van mensen. Paulus bracht het evangelie meer uitgebreid aan de heidenen, en hij had de openbaring over de Gemeente.

Dat was nu eenmaal de bediening waartoe zij geroepen waren. Ook de dienst van Stefanus en die van Filippus was van belang voor de verspreiding van het evangelie, daarom wordt er aandacht aan gegeven. We mogen niet de fout maken om Petrus en Paulus heimelijk te verheerlijken boven de anderen. Dat kan beslist niet de bedoeling geweest zijn van Lucas. Ook in onze tijd moeten we waakzaam zijn voor een dergelijk kijken naar mensen! Bijzonder is dat Lucas de dienst van Petrus en Paulus evenwichtig voorstelt, als om dit nog eens te onderschrijven: • Petrus genas een verlamde (3:1-11), en zo deed ook Paulus (14:8-18). • Petrus' schaduw was voldoende voor genezing (5:15-16), bij Paulus waren het zijn zweet- of gordeldoeken (19:11-12). • De Joden waren jaloers op het succes van Petrus (5:17), en evenzeer op dat van Paulus (13:45). • Petrus rekende af met een tovenaars (8:9-24), en zo deed ook Paulus (13:6-11). • Petrus wekte iemand op uit de dood (9:36-41), en ook Paulus deed dat (20:9-12). • Petrus en de andere apostelen deden vele wonderen (Hand. 2:43; 5:12), en zo deden ook Paulus en Barnabas (Hand. 14:3; 15:12). Zo werkte de Heer mee vanuit de hemel en bevestigde de prediking van de gelovigen door allerlei tekenen (Marc. 16:20). De Heilige Geest handelde op deze aarde in en door de gelovigen (Hand. 1:8). Het boek Handelingen mag dan afgesloten zijn, maar de handelingen van de Heilige Geest gaan nog steeds door. Het is nog niet afgelopen (vgl. 2 Petr. 3:9). Mag het nu ook via u gaan? Hoe dient u zich aan?

Indeling

De indeling wordt door het boek zelf aangegeven in Handelingen 1:8 – ‘(...) u zult mijn getuigen zijn, zowel in Jeruzalem als in heel Judea en Samaria en tot aan het einde van de aarde’. • getuigen in Jeruzalem (Hand. 1-7); • getuigen in Judea en Samaria (Hand. 8:11-18); • getuigen tot aan het einde van de aarde (Hand. 11:19-28:31). Deze indeling kunnen we in verband brengen met de ‘sleutels van het koninkrijk der hemelen’, die aan Petrus gegeven waren (Matt. 16:19). Het is telkens Petrus die het koninkrijk der hemelen opent voor een nieuwe bevolkingsgroep: ten eerste in Jeruzalem voor de Joden (Hand. 2), vervolgens in Judea en Samaria voor de half-Joden (Hand. 8), en ten slotte voor de heidenen (Hand. 10). Het heil in Jezus Christus is voor alle mensen.

Indeling van het boek Handelingen

Deel I

Inleiding: Handelingen 1 (a) belofte van de komst van de Heilige Geest (hst. 1:1-5). (b) hemelvaart van Christus (hst. 1:6-11). (c) Judas’ opvolger gekozen (hst. 1:12-26).

Deel II

De dienst van vooral Petrus als apostel van de besnijdenis: Handelingen 2 tot 12:23 (a) in Jeruzalem, Judea en Samaria • uitstorting van de Heilige Geest (hst. 2). • genezing van een verlamde en alles wat daaruit voortvloeide (hst. 3 en 4). • Ananias en Saffira; optreden van Petrus en de apostelen; vervolging van de kant van de sadduceeën (hst. 5). • aanstelling van ‘de zeven’ (hst. 6:1-7). • optreden van Stefanus, zijn rede voor de Raad, en zijn steniging als de eerste martelaar (hst. 6:8-8:1a). • vervolging in Jeruzalem door Saulus en uitbreiding van het geloof in Judea en Samaria (hst. 8:1b-25).

(b) onder de volken • bekering van een Ethiopische hoveling (hst. 8:26-40). • bekering van Saulus (hst. 9:1-31). • Petrus op reis, en de bekering van Cornelius (hst. 9:32-11:18). • de gemeente in Antiochië en de profetie van Agabus (hst. 11:19-30). • Jakobus gedood, Petrus bevrijd; de dood van Herodes (hst. 12:1-23).

Deel III

De dienst van vooral Paulus als apostel van de volken: Handelingen 12:24 tot 28:31 (a) De drie zendingsreizen van Paulus • Barnabas en Saulus afgezonderd (hst. 12:24-13:3). • eerste reis naar Klein-Azië, en terug naar Antiochië (hst. 13:4-14:28). • apostelvergadering in Jeruzalem en het schrijven aan de gelovigen uit de volken (15:1-35). • tweede reis naar Klein-Azië en Griekenland, en terug naar Antiochië (hst. 15:36-18:22). • derde reis naar Klein-Azië en Griekenland, en terug naar Jeruzalem (hst. 18:23-21:16). (b) De gevangenschap van Paulus • bezoek aan Jakobus en gevangenneming in de tempel; Paulus’ verdediging en de samenzwering tegen hem (hst. 21:17-23:30). • gevangenschap in Caesarea; verdediging voor Felix, Festus en Agrippa (hst. 23:31-26:32). • op reis naar Rome, verblijf op Malta, gevangenschap te Rome (hst. 27:1-28:31).

Uit: Oude Sporen door Hugo Bouter

INLEIDING TOT DE BRIEVEN VAN HET NIEUWE TESTAMENT

INLEIDING tot de BRIEVEN

Auteur: John Nelson Darby

In de brieven vinden we de uiteenzetting van het resultaat van dat heerlijke werk van genade, waardoor de mens op een totaal nieuwe grondslag bij God gebracht wordt, in verzoening met Hem. En ook de ontvouwing van de raadsbesluiten van God in Christus, in overeenstemming waarmee deze nieuwe wereld gevestigd en geordend is. Bij het geven van deze uiteenzetting van de wegen van God in verbinding met het werk dat de grondslag ervan is, worden volkomen genoegzaamheid van het werk zelf en de orde van onze relaties met God duidelijk aangegeven. Zo wordt het hele systeem, het hele plan van God, en de wijze waarop het ten uitvoer werd gebracht, voorgesteld. En door dit te doen wordt dat wat de mens is, dat wat God is, dat wat eeuwig leven is, duidelijk onder onze aandacht gebracht. De dood en opstanding van Christus, zowel als Zijn verheerlijking aan de rechterhand van God, vormt het middelpunt van al dit onderwijs.

Er zijn drie grote onderwerpen waarin dit onderwijs verdeeld is, die in het algemeen verband houden met het instrument dat God gebruikte om elk deel bekend te maken:

1. 1 De raadsbesluiten van God, die door Paulus ontvouwd worden in verbinding met de openbaring van ware gerechtigheid voor God, de grondslag waarop een mens werkelijk rechtvaardig voor God kan zijn - Gods gerechtigheid, waar de mens een zondaar is.
1. 2 Het leven van God, eeuwig leven, geopenbaard en meegedeeld. Dit vinden we in de eerste brief van Johannes
1. 3 Christelijk leven op aarde, in het volgen van een opgestane Christus. Dit vinden we in de brieven van Petrus, in verbinding met Gods regering van de wereld als zodanig. De christen is een pelgrim.

Dan zijn er nog Jakobus en Judas. De eerste stelt zedelijk leven voor - het leven van het geloof op aarde - als het werkelijke bewijs van ons geloof voor de mensen, en in het bijzonder van praktisch geloof in Christus zowel als in God die antwoordt op onze vragen en in onze behoeften voorziet. Om die reden gaat de brief van Jakobus in feite nauwelijks verder dan een leven zoals zich dat in elke willekeurige periode vanaf de zondeval in een gelovige had kunnen openbaren en zich had kunnen ontwikkelen. Hoewel tegelijk duidelijk de betekenis erkend wordt van het geloof in Christus en van ons verwekt zijn door de machtige genade van God door Zijn Woord. De enige bijzonderheid is dus dat het leven nu in de christen die uit God geboren is, gezien wordt, en dat het daarom de wet van de vrijheid is. Want de nieuwe natuur en de wil van God zijn in overeenstemming met elkaar, en beide zijn volledig geopenbaard in Christus. Zodoende is de brief van Jakobus verbonden met de synagoge en met christenen die nog verbonden waren met het jodendom, zoals we ze historisch gezien hebben in Jeruzalem met Jakobus aan het hoofd. Deze brief gaat niet verder dan dat standpunt. Het is het laatste getuigenis dat afgelegd wordt ten opzichte van Israël, gezien als het volk van God. Terwijl tegelijk ook het overblijfsel wordt onderscheiden dat levend gemaakt was en geloof had in Christus, hoewel het nog niet van het volk gescheiden was. Onze denkwijze die niet berust op een opgelegde wet zonder oorzaak, maar op een veel meer volledige ontvouwing van het christendom, maakt het voor ons moeilijk om deze vorm van de waarheid te begrijpen. De ontvouwing van het christendom die wij kennen was de openbaring van raadsbesluiten die veel ouder waren dan het joodse volk, want het waren de eeuwige raadsbesluiten van God. Bij de vorm van de waarheid zoals we die in Jakobus vinden is het christendom verbonden met het jodendom dat, vanwege de beloften die aan Israël waren gedaan, historisch de bakermat ervan was hier beneden. Als we de geschiedenis van de Handelingen goed begrepen hebben, maakt dat de positie van de gelovigen zoals we die in de brief van Jakobus

vinden veel begrijpelijker. Deze brief is een bestraffing van belijdenis zonder leven en in dit opzicht is hij bijzonder waardevol.

Judas heeft een heel ander karakter. Hier hebben we niet de bakermat van het christendom of van de gemeente op aarde. Deze brief stelt het verval en de dood ervan hier beneden voor onze aandacht. De gemeente heeft haar oorspronkelijke staat niet bewaard. Judas lijkt op een gedeelte van 2 Petrus. Maar Petrus spreekt over het oordeel dat de algemene regering van God met zich meebrengt. Judas daarentegen van de val van dat wat sinds de Pinksterdag bestaan heeft onder Gods toeziend oog, waaraan de verantwoordelijkheid was toevertrouwd om de heerlijkheid van Zijn genade hier op aarde te handhaven. Deze val heeft, met betrekking tot de huidige stand van zaken, het oordeel tot gevolg waarover Petrus spreekt en dat hij zelfs doorvoert tot de ontbinding van de aarde en haar elementen. Het kwaad dat in zijn vroegste kiemen al was begonnen, vormde de aanleiding tot deze uiteenzetting in Judas. Hierbij wordt de ware gemeente (of in elk geval de leden ervan) onderscheiden van het geheel. Zij zouden in heerlijkheid voor de tegenwoordigheid van de Heer in de hemel gesteld worden.

De brief aan de Hebreeënen ziet de gelovige op aarde. De gelovige is volmaakt wat betreft zijn aanneming door het werk van Christus en daarom heeft hij vrijmoedigheid om in te gaan in het heiligdom. Maar hij wordt gezien in zijn wandel in zwakheid hier op aarde, niet verenigd met Christus in de hemel. Daarom stelt deze brief het priesterschap van Christus voor, dat voorziet in genade tot tijdige hulp, terwijl Hij altijd in de tegenwoordigheid van God verschijnt voor ons. Het gaat niet om voorbede met het oog op zonden, want we hebben geen geweten van zonden meer, maar om genade en hulp voor ons in onze toestand. Verder wordt de Persoon van Christus als God en Mens heel volledig voorgesteld.

We zullen een meer volledige en meer gedetailleerde uiteenzetting geven bij de studie van de brieven zelf. We willen beginnen met de brieven van Paulus. In het historische karakter van hun leer zouden Jakobus en Petrus eerst moeten komen, dat wil zeggen in de voortgang van de openbaring van Gods raadsbesluiten in hun hele omvang. Maar de brieven van Paulus hebben duidelijk de eerste plaats en werpen licht op de plaats van de andere brieven, omdat ze de grondslagen van de waarheid uiteenzetten en de omvang van de waarheid in z'n geheel ontvouwen. Vooral de brief aan de Romeinen stelt de grote grondbeginselen van de waarheid van God en de persoonlijke verhouding tot God op een bijzonder duidelijke en volledige wijze vast. We hebben dus geen reden om af te wijken van de volgorde waarin we ze meestal geplaatst vinden. Er is niets in die volgorde dat - wat de bijzonderheden ervan betreft - verband houdt met enige zedelijke of chronologische oorzaak. Ze is ook anders in verschillende landen en in verschillende vertalingen. Maar het is het eenvoudigste om die volgorde aan te houden die de lezer in zijn gewone Bijbel vindt. Bij de bestudering van de afzonderlijke brieven zullen we melding maken van dat wat in dit opzicht van belang is. Van de brieven van Paulus zijn die aan de Thessalonikers waarschijnlijk het eerst geschreven. De datum van de brief aan de Galaten is minder zeker, maar hij werd geschreven na verscheidene jaren arbeid.

De beide brieven aan de Korinthiërs en de brief aan de Romeinen werden respectievelijk in Efeze, Macedonië en Korinthe geschreven, tijdens zijn reis rond de archipel na zijn lange verblijf in Efeze. De brieven aan de Efeziërs, Filippiërs en Kolossers tijdens zijn gevangenschap. Ik bewaar de andere, Hebreeënen inbegrepen, voor de studie van die brieven, waarbij ik alleen zal wijzen op dat wat misschien nuttig is om te weten in die brieven waarvan de datum tamelijk zeker is.

De eerste brief van Johannes - kunnen we nog hieraan toevoegen - behoort nauwelijks tot een bepaalde periode. Alleen veronderstelt deze brief, omdat hij de natuur en het karakter van het leven van God uiteenzet, de toetssteen van alle belijdenis en de waarborg tegen alle dwaling, tegen alles wat niet het stempel van dit leven draagt, en tegen alle pretenties die omdat ze van dit leven verstoken zijn zichzelf juist door dat feit verraden, dat deze dwalingen hun intrede gedaan hebben en dat het hier dus gaat om de laatste dagen van de apostolische eeuw. En dit is trouwens min

of meer het geval met alle brieven die algemeen genoemd worden, omdat ze niet aan een bepaalde gemeente gericht zijn, zoals de brieven van Paulus, de meesterbouwer. In de brieven van Paulus vinden we profetieën over het kwaad vanaf het eerste begin, en het feit dat de verborgenheid van de wetteloosheid al werkzaam was. Maar de algemene brieven nemen dat als uitgangspunt. Judas spreekt over het verderf dat binnenkwam, Johannes over afvalligen die uitgingen.

Laten we nu de brieven van Paulus zelf enigszins overdenken. Ze dragen meer dan één karakter, terwijl ze allemaal die van boven begiftigde geest tonen die uitweidt over het hele uitgestrekte terrein van de gedachten van God, en die in zijn wonderbare kracht tegelijk ook kan ingaan op elke bijzonderheid, zelfs in die van het persoonlijke leven. Paulus kan zich precies verplaatsen in de verhouding van een voortvluchtige slaaf ten opzichte van zijn meester, om de genade te laten overwinnen. Maar hij is ook in staat om met Goddelijke duidelijkheid al de raadsbesluiten uiteen te zetten, waardoor de Vader Zijn Zoon verheerlijkt, door Hem het middelpunt van al Zijn plannen te maken, van het systeem dat voortkomt uit de werkingen van al Zijn kracht.

De zorg voor de gemeenten, de ontvouwing van de raadsbesluiten van God, de betoning van broederlijke liefde - alles heeft zijn plaats in zijn gedachten en in zijn werk. Terwijl hij vaak gedwongen wordt de waarheid uiteen te zetten in de strijd tegen dwalingen die zijn hart verscheuren, hetzij hij denkt aan de Christus die ze onteren en aan de waarheid - het werktuig tot behoud - die ze ondermijnen. Of dat hij zich de geliefde verlost van Christus herinnert, die door deze dwalingen in moeilijkheden gebracht worden en daardoor misschien zelfs van het rechte pad worden afgevoerd.

Voetnoot:

1. De geschriften van Paulus stellen de mens voor God, in en door Christus. Het Evangelie van Johannes brengt God tot de mens, in Christus. De brieven van Johannes ontvouwen Goddelijk leven in Christus, gegeven aan de gelovige, hoewel Paulus natuurlijk ook over leven spreekt, en Johannes over de mens als in Christus voor God. Wat het Evangelie van Johannes betreft moeten we hieraan toevoegen de komst van de Trooster. De lezer zal ook opmerken dat het Evangelie van Johannes ons het nieuwe voorstelt dat de plaats van het jodendom inneemt vooral vanaf hoofdstuk 4. De uitverkiezing vinden we, het hele Evangelie door heel sterk benadrukt. De synoptische Evangeliën stellen Christus voor aan de joden, aan de mens, opdat men Hem zal aannemen. Maar de wereld en de joden worden al in Jh.1:10,11 veroordeeld. Vanaf dat moment wordt alleen de genade voor ons en het uitverkoren overblijfsel, de schapen, erkend en de joden als verworpen behandeld.

De Brief van Jakobus

Algemeen

Samen met de brieven van Johannes, Petrus en Judas behoort de brief van Jakobus tot de zogenaamde 'algemene zendbrieven'. Al deze brieven zijn overwegend Joods van karakter, wat geheel aansluit bij het apostelschap van Johannes, Petrus en Jakobus. Tevens zijn het brieven die uitdrukkelijk tegen de achtergrond van de directe verwachting van de openbaring van Christus zijn geschreven. Wat in het bijzonder bij de Jakobusbrief opvalt, is het 'recht-toe-recht-aan' taalgebruik. Jakobus doet een heel direct beroep op de levenswandel en -houding van zijn volksgenoten.

Schrijver, ontstaan en bestemming

De Jakobusbrief is al in een vroeg stadium geschreven. Waarschijnlijk moeten we denken aan ongeveer het jaar 45. De schrijver is niet de Jakobus, die samen met zijn broer Johannes uit de discipelen tot apostel verkozen werd (Lukas 6:14); deze Jakobus werd namelijk door Herodes onthoofd (Handelingen 12:2). De schrijver van de Hebreeënbrief is Jakobus,

de broeder des Heren (Mattheus 13:55 en Galaten 1:19). Hij was dus een halfbroer van de Here Jezus en dezelfde die genoemd wordt in Handelingen 15:13. Hij gold als één van de steunpilaren van de gemeente te Jeruzalem (Galaten 2:9). Het is mooi om te zien dat Jakobus wist Wie zijn Halfbroer in werkelijkheid was: hij noemt zichzelf een "dienstknecht van God en van de Here Jezus Christus" (Jakobus 1:1) en noemt Hem "onze Here der heerlijkheid, Jezus Christus" (hfdst. 2:1).

In overeenstemming met de door Paulus in Galaten 2:7-9 naar voren gebrachte 'taakverdeling' blijkt dat Jakobus een bediening heeft ten opzichte van zijn eigen volksgenoten. Tot hen richt Jakobus zich dan ook: "Jakobus (...) groet de twaalf stammen in de verstrooiing" (hfdst. 1:1). Al we in Jakobus 2:2 lezen over een "vergadering", dan staat daar in de oorspronkelijke taal het woord 'synagoge'. Letterlijk zegt dit vers dus: "Want stel, er kwam in uw synagoge een man binnen ...". Al met al bevinden we ons met deze brief dus op Joodse bodem! Hier wordt niet zomaar aan gelovigen uit de heidenen geschreven, maar tot de twaalf stammen van Israel in de diaspora, waarbij we ons zelfs moeten afvragen of alle lezers wel geloofden in de Here Jezus Christus (vgl. hfdst. 5:5 en 6).

Doel en inhoud

De spoedige verwachting van de wederkomst van de Here Jezus Christus voert in deze brief de boventoon. Met het oog op die komst, laat Jakobus zijn volksgenoten weten dat het van het allergrootste belang is, te weten aan wiens zijde je staat. Hierin is hoofdstuk 4:4 kenmerkend: "Overspeligen, weet gij niet, dat de vriendschap met de wereld vijandschap tegen God is? Wie dus een vriend der wereld wil zijn, wordt metterdaad een vijand van God". 'Overspel' betekent hier afval van de positie die Israel in Gods oog heeft. Daarbij gaat het om een huwelijksrelatie tussen God en het volk. Waar Israel andere goden achterna loopt, wordt er dus feitelijk overspel gepleegd! Iets wat in de eindtijd een afschuwelijke realiteit zal zijn; denk aan de aanbidding van de zoon des verderfs die zich in de tempel zal zetten (2 Thessalonicenzen 2:4 en Openbaring 13:4).

Een verwijzing naar de tijd direct voorafgaand aan de openbaring vinden we in Jakobus' aanhaling van de geschiedenis van Elia met betrekking tot de *drieeneenhalf* jaar droogte in Israel (hfdst. 5:17). Immers de tweede helft van de laatste jaarweek duurt ook zo lang.

Structuur gehele brief

A1 1:1-4 Volharding

... A2 1:5-8 Gebed

..... B1 1:9,10a De geringe verhoogd, de rijke vernederd

..... B2 1:10b-11a Het leven is als gras

..... B3 1:11b Het einde van de rijke

..... C 1:12-16 Begeerte

..... D 1:17 Goede gaven komen van boven

..... E 1:18-27 Gods Woord en de uitwerking daarvan

..... F 2:1-7 Het geloof, zonder partijdigheid

..... G 2:8 De Koninklijke wet

..... H 2:9-10 De wet van Mozes wordt door één overtreding gebroken

..... H 2:11 De wet van Mozes, wordt door één overtreding gebroken

..... G 2:12,13 wet der vrijheid

..... F 2:14-26 Geloof zonder werken

..... E 3:1-14 Het woord van de mens en de uitwerking daarvan

..... D 3:15-18 De wijsheid die van boven komt

..... C 4:1-5 Begeerten
..... B1 4:6-10 De hoogmoedige wederstaan; de nederige verhoogd
..... B2 4:11-17 Het leven als een damp
..... B3 5:1-6 Het einde van de rijke
A1 5:7-12 Volharding
... A2 5:13-20 Gebed

Kerntekst

"... weet dan, dat, wie een zondaar van zijn dwaalweg terugbrengt, diens ziel van de dood zal behouden ..." (hfdst. 5:20).

De structuren die in deze artikelenserie staan, zijn deels gebaseerd op die van Dr. E.W. Bullinger en C.H. Welch. Voor meer informatie over het ontstaan en de chronologie van de Nieuwtestamentische brieven raden we de Morgenrood-uitgave *Gods Woord wijst ons de weg* (ISBN 90-6694-199-5) aan.

De Brieven van Petrus

Auteur, geadresseerden en datering

Zowel de 1e als de 2e brief van Petrus beginnen in vers 1 met de vermelding resp: " Petrus, een apostel van Jezus Christus" en "Simeon Petrus, een dienstknecht en apostel van Jezus Christus."

Bij het schrijven van de eerste brief ontving Petrus hulp van Silvanus (Silas) 5:12. Aangezien Petrus deze brief specifiek geschreven heeft aan de gelovigen in Pontus, Galatië, Kapadocië, Asia en Bitynië, kunnen we aannemen dat deze brief pas rond 60 na Christus moet zijn geschreven, daar er voor die tijd nog geen christengemeentes waren in deze regio.

Ook de tweede brief moet van de hand van Petrus zijn, hij was b.v. ooggetuige van de verheerlijking op de berg (1:17+18). Toch is de tweede Petrus brief één van de brieven waarvan het auteurschap van Petrus sterk in twijfel werd getrokken. Reden: verschillen in stijl tussen de eerste en tweede brief (kan eventueel veroorzaakt zijn door de inbreng van Silas in de eerste brief.) De sterke inhoudelijke overeenkomst met de Judasbrief was een ander argument, maar geen bewijs dat Petrus daarom niet de auteur zou zijn geweest. De Judasbrief kan ook teruggrijpen op de 2e Petrus brief, of beiden grepen terug op een oudere ons onbekende traditie. De apostel verwacht spoedig te sterven (1:13+14) wat er op wijst dat de brief vermoedelijk geschreven is omstreeks 65 na Christus.

De 1e brief schreef Petrus toen hij zich samen met Marcus in Babylon bevond, waar een uitgebreide Joodse gemeenschap woonde. Het is overigens ook mogelijk dat hij "Babylon" gebruikte als een symbolische aanduiding voor de stad Rome. Blijkens 4:3 was de 1e brief gericht aan christenen van niet Joodse afkomst. Aanleiding zijn de geloofsvervolgingen die de christenen in Klein Azië troffen.

In de 2e brief wordt niet vermeld aan wie de brief is geadresseerd. Ook bevat deze geen aanwijzingen over de plaats waar de brief geschreven kan zijn. Wel wordt in 3:1 verwezen naar een eerder geschreven brief, waarschijnlijk 1 Petrus. Als dat zo is, dan is de brief dus ook bestemd geweest voor de gelovigen in Klein Azië. De 2e Petrusbrief draagt het kenmerk van een afscheidsbrief.

De boodschap.

Doel van de 1e brief is het toerusten van de gelovigen voor het lijden dat hen als christenen te wachten staat. Hij roept hen op tot een geheiligde levenswandel, zodat aan ieder duidelijk zal zijn dat ze niet lijden vanwege eigen zonden. Lijden hoort bij het christenleven, ook Christus heeft voor ons geleden. Trouwens ook gelovigen elders worden vervolgd omwille van Christus.

Daarnaast schrijft Petrus over maatschappelijke problemen als: houding t.o.v. de overheid, slavernij, het huwelijk en de onderlinge relaties binnen de gemeente. Hij roept op tot een nederige levenshouding.

De 2e brief houdt sterke waarschuwingen tegen dwaalleraren in. Hun voornaamste kenmerk is ongebondenheid en normloosheid. Ze praten over geestelijke werkelijkheden, zonder er zelf enig benul van te hebben.

Ook besteed Petrus ruime aandacht aan de wederkomst, hoewel mensen om hen heen spotten omdat die wederkomst uitblijft, dringt hij erop aan dat de gelovigen zich voorbereiden en standvastig zullen zijn, want de wederkomst zal totaal onverwachts komen. Om zich erop voor te bereiden wijst hij op het belang van de profetische geschriften.

Beide brieven benaderen praktische zaken: een levensstijl die volkomen anders is dan die van de wereld, ook de betekenis van het profetische woord van God, juist in het kader van de wederkomst van Christus.

Analyse.

Globaal gaat de **1e brief** over 3 zaken:

1. 1:1-2:10 over de verlossing en levensheiliging.
2. 2:11-3:12 over het gezag en huwelijk.
3. 3:13-5:14 over het lijden en volharding.

De **2e brief** gaat eveneens over drie hoofdzaken:

1. 1:1-21 aanmoediging om standvastig te blijven.
2. 2:1-22 waarschuwing tegen dwaalleraren.
3. 3:1-18 herinnering aan de wederkomst.

De Brieven van Johannes

De 1e brief bevat geen enkele duidelijke aanwijzing dat de schrijver de apostel Johannes was, maar de grote overeenkomst in stijl, taalgebruik en thematiek, maken het zeer aannemelijk dat de schrijver van deze brief dezelfde is als de schrijver van het evangelie van Johannes. Ook het feit dat hij ooggetuige was van het optreden van Jezus Christus wijst in die richting. Het auteurschap van de apostel Johannes wordt overigens ook bevestigd in de oud christelijke traditie.

De brief is waarschijnlijk geschreven in Efeze, waar Johannes lange tijd de gemeente leidde, en hoewel de brief geen adressanten aanwijst, was hij geschreven aan christenen die de schrijver persoonlijk kende getuige de aanspreektitel "mijn Kinderen" (2:1), dus hoogst waarschijnlijk aan de gemeenten van Klein Azië, waar Johannes nauw bij betrokken

was. De brief werd blijkbaar geschreven door Johannes op hoge leeftijd, wat bevestigt dat de brief rondom het jaar 90 na Christus werd geschreven.

De 2e en 3e brief bevatten ook geen aanwijzing omtrent de schrijver. Toch is het aannemelijk dat Johannes die heeft geschreven. De 2e brief vertoont grote gelijkenis met de 1e brief, 8 van de 13 verzen vinden we ook terug in de 1e brief. Johannes noemt zich "De Oudste" qua leeftijd zal hij ook rond de 90 jaar geweest zijn. Ook in de 3e brief noemt de schrijver zich "De Oudste" en ook inhoudelijk is er gelijkenis in stijl en taalgebruik. De brief is waarschijnlijk in dezelfde tijd geschreven, rond 90 na Christus.

Was de 1e brief bestemd voor een groep christengemeenten, de 2e en 3e brief zijn meer persoonlijk gerichte brieven.

2 Johannes is geadresseerd aan een vrouw en haar gezin. Volgens één bron uit de traditie zou "de uitverkoren vrouw" Martha van Bethanië zijn geweest. Haar zuster (13) zou dan een verwijzing zijn naar Maria van Bethanië. Andere Bijbelgeleerden nemen aan dat "de uitverkoren vrouw" ook een aanduiding van een gemeente zou kunnen zijn.

3 Johannes was gericht aan Gajus, in de Bijbel worden er 5 personen genoemd met deze naam, over welke Gajus het hier gaat is niet bekend. De andere genoemde personen, Diotrefes en Demetrius zijn verder onbekend.

De boodschap.

1 Johannes bevat een krachtige waarschuwing tegen het loslaten van de belijdenis dat Jezus God is die mens werd. Allerlei dwalingen bedreigden de gemeente van binnen uit door valse leraren, vooral vanuit de gnostiek, die de godheid van Christus aanvaardden maar zijn mens zijn verwierpen.

Naast leerstellige zaken legt de apostel sterke nadruk op het wandelen in het licht en in de liefde, wat een bewijs is van waarachtige wedergeboorte.

Tenslotte waarschuwt Johannes voor de verleiding van de wereld.

2 Johannes legt opnieuw sterke nadruk op zuivere leer (waarheid) en zuivere levenswandel (liefde.) Hij waarschuwt om dwaalleraren niet welkom te heten en afwijkende leerstellingen af te wijzen.

3 Johannes roept op gastvrijheid te bieden aan rondtrekkende evangelisten. Tevens wordt gewaarschuwd voor Diotrefes, die de gemeente manipuleert en overheerst. Het goede kan niet uit een verkeerde bron komen, het kwaad is niet uit God.

Praktische betekenis.

Johannes roept dringend op tot levensheiliging. Zonde hoort niet bij iemand die uit God geboren is, aan de andere kant moet niemand beweren dat hij zonder zonde is. Heb je toch gezondigd, bij God is vergeving indien je tot Hem komt met belijdenis van schuld.

Johannes legt sterke nadruk op de belijdenis dat Jezus èn God èn mens is. Het mens zijn van Jezus wordt afgewezen door mensen die materie negatief beoordelen en alleen waarde hechten aan de geest (gnostici). Juist het mens zijn van Jezus toont aan dat de verlossing de gehele mens aangaat, geest, ziel en lichaam.

Johannes bemoedigt de gelovigen zendingen te ondersteunen.

Analyse.

1 Johannes gaat over kennis en gemeenschap en valt uiteen in 4 hoofdonderdelen:

deel 1 Hoofdstuk 1

De vreugde van een leven in gemeenschap met God de Vader, met Jezus Christus en met elkaar als gelovigen.
Voorwaarden tot ware gemeenschap is:

- a. Wandel in het licht,
- b. Schuldbelijdenis,
- c. Vergeving van zonden en
- d. reiniging van zonden.

deel 2 Hoofdstuk 2:1-17 Leven in gemeenschap met God en met elkaar is een overwinningsleven, door de voorspraak van Jezus en door onze toewijding aan God, gehoorzaamheid, verzaking van de wereld en liefde tot de broeders.

deel 3 Hoofdstuk 2:18-4:6 Leven in gemeenschap is een leven in Gods bescherming, ondanks ketterijen en haat van de wereld. Het vraagt wel waakzaamheid en een leven dicht bij God.

deel 4 Hoofdstuk 4:7-5:21 Leven in gemeenschap is een leven van kennen, kennen van God en kennen van het woord van de waarheid.

2 Johannes is in drie delen te verdelen:

- | | | |
|--------|------------|--|
| deel 1 | Vers 1-3 | Aanhef. |
| deel 2 | Vers 4-11 | De boodschap over een wandel in de waarheid en het kennen
van de waarheid over Christus mens zijn en godheid. |
| deel 3 | Vers 12+13 | Slot en groeten. |

3 Johannes kan op dezelfde wijze worden ingedeeld:

- | | | |
|--------|-----------|---|
| deel 1 | Vers 1 | Aanhef. |
| deel 2 | Vers 2-12 | De boodschap, Johannes vreugde over de trouw van Gajus,
zijn waarschuwing tegen Diotrefes foutieve leiderschap en de |

goede berichten over Demetrius.

deel 3 Vers 13-15

Slot en groeten.

De Brief van Judas

Schrijver, adressering en datering.

Schrijver van deze brief is "Judas, een dienstknecht van Jezus Christus en een broer van Jakobus." (zie Matt. 13:55 en Marc. 6:3.) Het gaat hier dus om een jongere broer van Jezus. Net als Jakobus was hij niet één van de twaalf apostelen, maar een gewone discipel. De manier waarop hij in vs. 17 over de apostelen schrijft bevestigt deze veronderstelling.

Judas, zo blijkt uit zijn brief was een zeer rechtlijnig man, vurig van geest en vol profetisch enthousiasme. Toch klopt achter zijn keiharde benadering een warm en liefhebbend hart, let op de 3x voorkomende term "geliefden" (3, 17+20.)

Waarschijnlijk is deze brief geschreven rond 69 daar hij refereert aan de 2e Petrusbrief, die na 66 na Chr. is geschreven.

De Judasbrief is niet geschreven aan een specifieke gemeente of persoon, maar "*aan de geroepen die in God de vader geliefd..... zijn.*" Daarom wordt de brief een "algemene zendbrief" genoemd. Uit de brief is ook niet op te maken waar Judas de brief heeft geschreven.

Doel van de brief.

Hoewel hij in vs. 3 aangeeft dat hij wil schrijven over de redding, wordt hij blijkbaar door de Geest ertoe aangezet zijn thema te veranderen en een dringend pleidooi te houden om te midden van verdrukking en dwaalleer te volharden in het geloof zoals dat door de apostelen aan hen was overgeleverd.

In heftige bewoordingen stelt hij het gedrag en de aard van de dwaalleraars aan de kaak.

De brief van Judas is een van de meest ernstige gedeelten uit de Bijbel. Aan de hand van de geschiedenis over gevallen engelen en afvallige mensen, zoals Kaïn, de inwoners van Sodom, het opstandige Israël, de geldgierige Bileam, de opstandige Korach, trekt hij deze lijn door naar zijn tijd en zegt deze personen het oordeel aan.

Opvallende zaken.

Judas is het enige Bijbelboek dat spreekt over de strijd om het lichaam van Mozes (9) en de profetie van Henoch. (14+15.) Judas heeft blijkbaar gebruik gemaakt van geschriften uit de joodse traditie.

Uit de christelijke traditie is weinig bekend over Judas, wel over zijn kleinzoons, die rond het jaar 100 leiders waren van christengemeenten in het land Israël.

De boodschap.

De strijd tegen het toegeven aan niet christelijke leringen moet tot het uiterste gevoerd worden. Een leven dicht bij God is daartoe de beste bescherming. De geschiedenis toont aan dat dwaalleraars uiteindelijk niet onbestraft zijn gebleven.

Analyse.

Sleutelwoord van de brief is "bewaren."

- vs. 1+2 De gelovigen worden in de Heer Jezus Christus bewaard.
- vs. 3+4 Bewaar het geloof dat jullie is overgeleverd.
- vs. 5-7 Afgedwaalden worden bewaard tot het oordeel.
- vs. 8-19 Voorbeelden van mensen die het geloof niet hebben bewaard.
- vs. 20-23 Opdracht om jezelf te bewaren in de liefde van God.
- vs. 24+25 Jezus Christus kan ons voor struikelen bewaren.

Globale indeling van de brief:

- vs. 1+2 Inleiding.
- vs. 3-23 Waarschuwingen tegen afdwalen.
- vs. 24+25 Slot.

Openbaring

De **Openbaring**, door Jezus Christus aan zijn gezant Johannes, en door deze opgeschreven, is het laatste boek van de Bijbel. Het beschrijft het einde van 'de eerste dingen' (Opb. 21:4), die in Genesis, het eerste Bijbelboek, begonnen.

Inhoud:

1. Titel, schrijver, plaats, tijd, adressering
2. De aard van het boek
3. Sleutel tot begrip
4. De boodschap
5. Indeling en overzicht
6. De zeven gemeenten
7. Parallellen met Genesis
8. Meer weten
9. Voetnoten

Titel, schrijver, plaats, tijd, adressering

De **titel** 'Openbaring van Johannes' is de letterlijke vertaling van de Griekse titel 'Αποκάλυψη του Ιωάννη' (Apokalypsi tou Ioánni). Het boek wordt daarom ook wel de *Apocalyps* (Grieks voor 'openbaring') genoemd.

De **schrijver** noemt enkele malen zijn naam: Johannes, in Opb. 1:1, 4, 9 en 22:8. Omdat de stijl van Openbaring sterk afwijkend is van de schrijfstijl van het evangelie en de brieven van Johannes, zijn theologen ertoe gekomen aan te nemen dat Openbaring door iemand anders moet zijn geschreven. Toch heeft een groot deel van de christelijke schrijvers uit de eerste eeuwen na Christus altijd aangenomen dat de apostel Johannes de schrijver was van dit boek. Dat het taalgebruik sterk afwijkt is te danken aan de inhoud van het boek dat nauw aansluit bij de stijl van de oudtestamentische profeten.

Het boek is geschreven "*op het eiland dat Patmos heeft, om het woord van God en het getuigenis van Jezus*" (1:9)

Het boek is duidelijk geschreven in een **tijd** van vervolgingen (1:9; 2:10, 3.)

Opb 1:9 Ik, Johannes, uw broeder en mededeelgenoot in de verdrukking en het koninkrijk en de volharding in Jezus, kwam op het eiland dat Patmos heet, om het woord van God en het getuigenis van Jezus. (TELOS)

We moeten dan denken aan de periode onder keizer Nero, ca. 65 na Christus of de tijd van keizer Domitianus, ca. 95 na Christus. Volgens de oudste overleveringen schreef Johannes op hoge leeftijd, dus tijdens deze laatste periode van vervolging zijn boek. Ook de meeste hedendaagse onderzoekers gaan van die veronderstelling uit.

Het boek is **gericht aan** zeven gemeenten in Klein-Azië (het huidige Turkije). De Heer Jezus zei tegen Johannes:

Opb 1:11 ... Wat u ziet, schrijf dat in een boek en zend het aan de zeven gemeenten: naar Efeze, naar Smyrna, naar Pergamus, naar Thyatira, naar Sardis, naar Filadelfia en naar Laodicea. (TELOS)

Deze gemeenten hadden het in die periode niet gemakkelijk, omdat ze weigerden deel te nemen aan de cultische verering van de Romeinse Keizer.



Kaart: Ligging van de zeven gemeenten

De aard van het boek

Openbaring is een profetisch boek. Het wordt wel genoemd het meest moeilijk te interpreteren bijbelboek. Hoewel er een bijzondere zegen wordt beloofd aan de lezers ervan (1:3) is het boek Openbaring toch vaak een minder gelezen en geliefd boek.

Dat het boek moeilijk en vaak mysterieus is, is nog geen reden om er aan voorbij te gaan. Wetenschappelijke onderzoekers laten wetenschappelijke problemen toch ook niet ongemoeid, omdat ze soms moeilijk op te lossen zijn?! Wie de Bijbel meer leert kennen, zal de Openbaring meer verstaan.

De satan, 'de overste van deze wereld', ziet ongetwijfeld graag dat het boek gesloten blijft. Het gaat immers over het einde van de door hem gemanipuleerde wereld, de gevangenneming van hem en zijn engelen, en de vestiging van het Koninkrijk der hemelen.

Sleutel tot begrip

Om dit boek beter te begrijpen is het belangrijk de volgende punten in gedachten te houden:

- Openbaring is een gloedvolle schildering van **Jezus Christus** als de grote Overwinnaar. Het boek begint met de sleutelwoorden: "Openbaring van Jezus Christus." Hierin wordt de Here Jezus geopenbaard. Bestudeer in dit boek wat gezegd wordt over Jezus Christus, en er gaat een wereld voor je open. Het boek staat vol over Hem. Niet minder dan 26x kom je de titel "het Lam" tegen.
- Opvallend is dat na hoofdstuk 3 de **gemeente** niet meer in haar aardse bestaan wordt genoemd. De nadruk komt te liggen op **Israël** en op de grote verdrukking die zal plaats hebben aan het eind van de tijd. Dit feit heeft veel Bijbelleraars ertoe gebracht aan te nemen dat de gemeente wordt opgenomen tussen hoofdstuk 3 en 4. Over de vraag wanneer de gemeente wordt opgenomen, bestaan verschillende opvattingen.
- Het boek bevat veel symbolische taal en het is gevaarlijk om hieraan eigen uitleg (lees "inleg") te geven. Alles moet bestudeerd worden binnen het kader van vele **Oudtestamentische** profetieën. Hoewel Openbaring weinig citaten bevat uit het Oude testament, komen er wel veel toespelingen in voor op Oudtestamentische teksten.



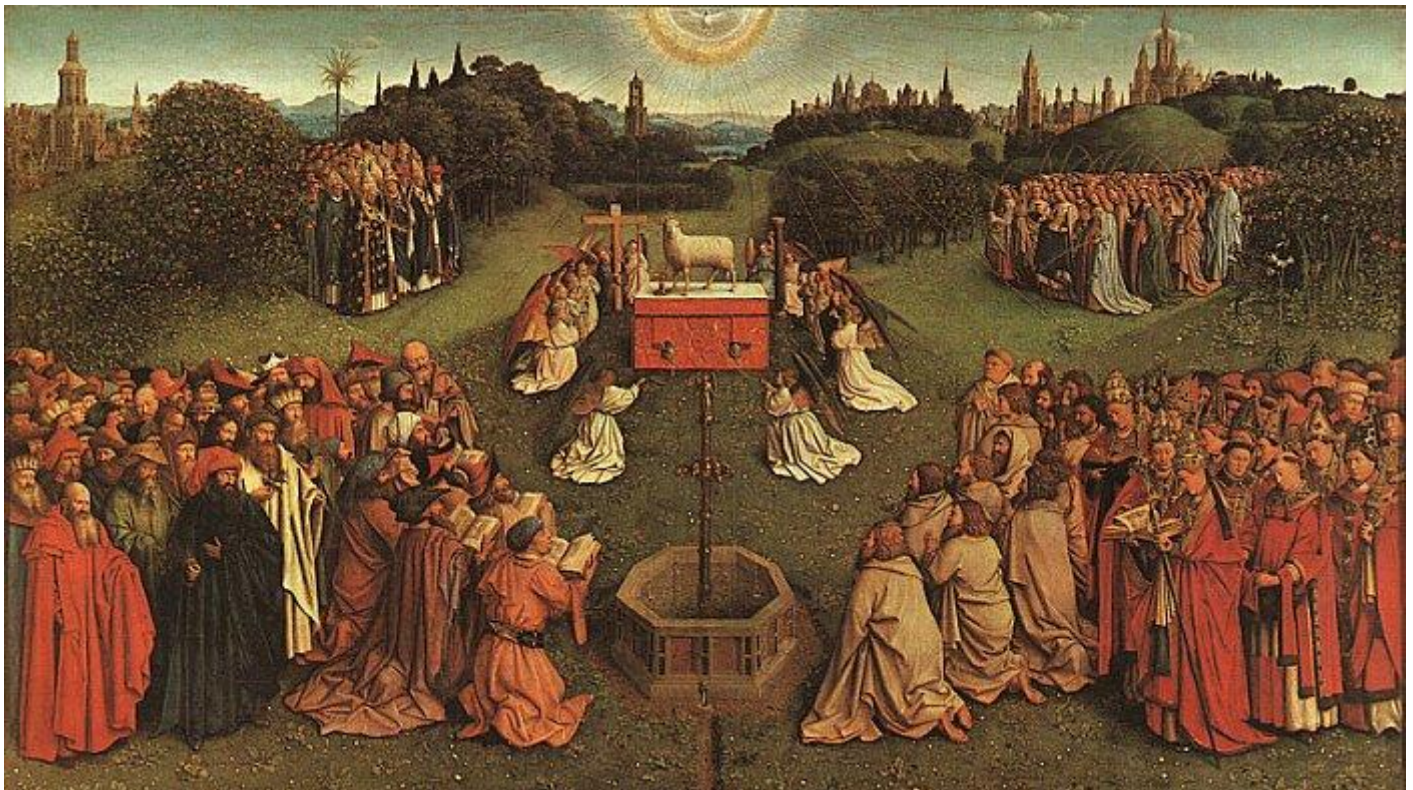
Getallen spelen een belangrijke rol in dit boek. Het duidelijkste voorbeeld is **zeven**: 7 brieven, 7 gemeenten, 3 reeksen van 7 oordelen, 7 donderslagen, 7 koppen, 7 bergen, 7 koningen, enz. Zeven is het getal van de volheid. Andere belangrijke getallen zijn 12, 144.000 en 666.

De boodschap

God is Heer van de gehele geschiedenis, Hij heeft de toekomst vast in handen. Jezus zal als overwinnaar op aarde terug keren en alle kwaad overwinnen. Ieder die Hem toebehoort zal met Hem in heerlijkheid mogen leven.

Sommigen benadrukken dat de betekenis van dit boek specifiek bedoeld was voor de gemeente in de tijd van Johannes. Anderen betrekken de inhoud van het boek op de gemeente doorheen haar gehele geschiedenis. Weer anderen leggen er sterke nadruk dat de inhoud van Openbaring volledig slaat op de vervulling van de profetieën voorafgaand aan de wederkomst van Christus.

Ondanks de verschillen van interpretatie is iedereen het eens over het doel van Openbaring. Het is ons gegeven ter bemoediging en om de discipelen van Jezus Christus te wijzen op de zekere eindoverwinning.



Indeling en overzicht

We kunnen de volgende driedeling toepassen op de Bijbelboek:

1. De dingen die Johannes gezien heeft ('wat u gezien hebt', 1:19). Hoofdstuk 1: inleiding en visioen. In een visioen ziet Johannes de verheerlijkte Christus te midden van zeven kandelaren (de gemeenten).
2. De dingen die zijn (1:19). Hfst. 2 -3: de woorden van het hoofd van de gemeente, Jezus Christus, gericht aan zijn gemeente.

3. De dingen die na dezen geschieden zullen (1:19). Hfst. 4 - 22: de oordelen en de eindoverwinning van Jezus Christus.

Het **eerste deel** (hfst. 1) is als volgt te verdelen:

- 1:1-8 inleiding
- 1:9-20 gezicht aangaande de Zoon des mensen

Het **tweede deel** (hfst. 2-3) is als volgt onder te verdelen:

- 2:1-7 boodschap voor Efeze
- 2:8-11 boodschap voor Smyrna
- 2:12-17 boodschap voor Pergamus
- 2:18-29 boodschap voor Thyatira
- 3:1-6 boodschap voor Sardis
- 3:7-13 boodschap voor Filadelfia
- 3:14-22 boodschap voor Laodicea

Het **derde deel** (hfst. 4-22) is globaal als volgt in te delen:

- 4:1-16:21 De oordelen vanuit de hemel over de aarde. Voorgesteld door het openen van zeven zegels, het blazen van zeven bazuinen en het uitgieten van zeven schalen.
- 17:1-21:8 De val van Babylon. De verschijning van de Heer Jezus. Eerste opstanding. Vrederijk. Laatste oordeel.
- 21:9-22:5 De glorie van het nieuwe Jeruzalem.
- 22:6-21 Afsluiting.

Op deze onderdelen wordt hieronder ingegaan.

Hfst. 4:1-16:21 beschrijven ons de oordelen vanuit de hemel over de aarde. Voorgesteld door het openen van zeven zegels, het blazen van zeven bazuinen en het uitgieten van zeven schalen. De zegels worden door de Rechter Jezus geopend, de bazuinen en de schalen zijn in handen van engelen.

De 7 zegels, hfst 5 t/m 8:1. Hoofdstuk 6 beschrijft de opening van de eerste zes zegels.

1e zegel: wit paard: overwinnaar met boog (bedrog en valse vrede)

2e zegel: vuurrood paard: wereldoorlog

3e zegel: zwart paard: honger

4e zegel: bleekgroen paard: massale slachting en sterfte

5e zegel: gedode zielen rusten onder het altaar. Gedoden echter nog niet voltallig.

6e zegel: grote aardbeving, hemellichamen in beroering (zon zwart, maan als bloed, sterren vallen, hemel wijkt terug), mensen verbergen zich voor God, grote dag van Gods toorn is gekomen

Hfst. 7: Windstilte. Verzegeling van 144.000. Ontelbare menigte uit de grote verdrukking, voor de troon van God.

7e zegel (hfst. 8) geopend: Stilzwijgen in de hemel. Zeven engelen ontvangen 7 bazuinen. Kracht verleend aan de gebeden der heiligen. Altaarvuur op aarde geworpen.

De zeven bazuinen waarvan 3 weeën, hfst. 8:3 - 11:19. De bazuinen zijn 4 +3, gescheiden door een intermezzo. De eerste vier bazuinen treffen de leefomgeving van de mensen. De oorzaken komen uit de hemel.

1e bazuin (hfst. 8): hagel, vuur, bloed: 3e deel van de aarde verbrand en al het groene gras.

2e bazuin (hfst. 8): brandende berg in de zee: 3e deel zee bloed, 3e deel zeedieren sterft, 3e deel schepen vergaat.

3e bazuin (hfst. 8): grote ster op 3e deel vd rivieren en waterbronnen. Gevolg: derde deel van de wateren bitter, veel mensen sterven daardoor

4e bazuin (hfst. 8): 3e deel hemellichamen getroffen, daardoor verduisterd. Gevolg: minder licht tijdens dag en nacht.

Drievoudige weeroep van de arend in de hemel: aankondiging van 3 weeën (= 3 overige bazuinen).

5e bazuin (hfst. 9) = 1e wee (9:12). Hemelse ster (engel van de afgrond? 9:11) valt. Ze opent de put van de afgrond. Rook uit de put verduistert de zon en de lucht. Sprinkhanen uit de put, onder aanvoering van de engel van de afgrond, pijnigen de mensen gedurende 5 maanden. Verzegelden worden gespaard. De dood vlucht van hen die dood willen.

6e bazuin (hfst. 9) = 2e wee. Vier losgelaten engelen (demonen) doden het 3e deel van de mensen, door een ruiterschare van 200 miljoen die 3 plagen (vuur, rook en zwavel) veroorzaken. Overlevende mensen blijken onbekeerlijk.

Hfst. 10: Engel (=Christus?) op de aarde en de zee. Hij roept en de zeven donderslagen spreken. Johannes neemt boekje uit diens hand en eet het op: opnieuw bittere woorden profeteren.

Hfst. 11: Opdracht aan Johannes om de tempel, het altaar en de aanbidders te meten. De naties zullen Jeruzalem vertreden 42 maanden lang. Twee machtige profeten (zoals Mozes) profeteren 1260 dagen en pijnigen hen die op de aarde wonen. Maar het Beest uit de afgrond doodt hen.

Na 3 ½ dag staan ze echter op. Vervolgens worden ze opgenomen. Dan wordt Jeruzalem getroffen door een aardbeving: 10e deel van de stad valt en 7000 mensen komen om. Einde 2e wee.

7e bazuin (hfst. 11) = 3e wee.

Daarop luide stemmen in de hemel die zeggen dat het Koninkrijk van God gekomen is. 24 oudsten aanbidden God daarom. Gods toorn is gekomen. En de tijd om geoordeeld te worden en om het loon te geven.

Tempel van God in de hemel geopend en ark van het verbond getoond. Dan bliksemstralen, stemmen, donderslagen, aardbeving, grote hagel.

Hfst 12: Teken: In de hemel worden een smartelijk barende vrouw gezien. Teken: Voor haar staat een grote draak die haar mannelijke boorling (=Jezus) wil verslinden. Het kind wordt weggerukt naar God en zijn troon.

Oorlog in de hemel tussen engelen. Satan en zijn engelen ter aarde geworpen. Blijdschap in de hemel, wee de aarde en de zee.

De neergeworpen draak vervolgt de vrouw. De vrouw vlucht met vliegmiddelen in de woestijn. Daar wordt ze drie en een halve tijden (= 3 ½ jaar, of 1260 dagen) gevoed. De draak gaat de andere heiligen vervolgen. Hij gaat op het zand van de zee staan.

Hfst. 13: de twee beesten.

Het beest uit de zee: Uit de zee stijgt een beest op. De draak geeft hem zijn macht en wereldwijd gezag. De beest raakt dodelijk gewond maar herstelt wonderbaarlijk. Draak en beest ontvangen aanbidding. Het beest lastert God en de hemelbewoners. Hij kan 3,5 jaar handelen. Hij kan oorlog voeren tegen de heiligen en hen overwinnen. Bemoediging voor de vervolgte heiligen. Het beest uit de aarde: Een ander beest stijgt op uit de aarde. Dit beest leidt tot aanbidding van het beest uit de zee. Het doet grote tekenen in tegenwoordigheid van het beest uit de aarde. Het laat een beeld maken en geeft daaraan adem en spraak. Het laat allen die weigeren het beeld te aanbidden doden. Ook geeft het alle mensen een merkteken. Aanwijzing voor de heiligen aangaande het getal van het beest.

Hfst. 14: Het Lam op de berg Sion en met hem 144.000, eerstelingen voor God en het lam. Zij zingen een nieuw lied. Drie engelen:

Een *eerste* engel, met het eeuwig evangelie. Hij verkondigt dat het uur van Zijn oordeel is gekomen. God wordt genoemd Hem die de hemel en de aarde en de zee en de waterbronnen heeft gemaakt.

Een *tweede* engel boodschapt dat Babylon gevallen is.

Een *derde* engel boodschapt de hellestraf voor wie het beest en zijn beeld aanbidt en het merkteken ontvangt.

Bemoediging van de vervolgte heiligen.

De oogst van de aarde. De Zoon des mensen gaat maaïen. Een andere engel komt uit de tempel en verzoekt aan de zoon des mensen om te maaïen, wat gebeurt.

Weer een andere engel komt uit de tempel en oogst, op verzoek van een engel, van de wijnstok van de aarde en werpt het in de wijnpersbak van de grimmigheid van God. Bloedbad (buiten Jeruzalem?).

De 7 schalen van Gods toorn, 15 t/m 16:1-21. Ze bevatten “de zeven laatste plagen” (Opb 21:9). Hieruit blijkt dat de zeven schalen chronologisch op het einde gesitueerd moeten worden.

Hfst. 15: Ander teken in de hemel: zeven engelen met zeven plagen, die de grimmigheid Gods voleindigen. Loflied der heiligen die het beest en zijn beeld hebben overwonnen (het is alsof ze in de hemel zijn). De zeven engelen treden uit de tempel.

1e schaal (hfst. 16) uitgegoten op de aarde: zweer aan de aanbidders van het beest

2e schaal (hfst. 16) uitgegoten op de zee: zee wordt bloed en het leven in zee sterft.

3e schaal (hfst. 16) uitgegoten op rivieren en waterbronnen: water in bloed veranderd. Leven daar sterft. Hemel stemt in met oordeel: het vergoten bloed der heiligen wordt met bloed vergolden.

4e schaal (hfst. 16) uitgegoten op de zon. Grote hitte die de mensen verbrandt. Ze lasteren God en bekeren zich niet.

5e schaal (hfst. 16) uitgegoten op de troon van het beest. Zijn koninkrijk verduisterd. Pijn, zweren. Geen bekering.

6e schaal (hfst. 16) uitgegoten op de Eufraat, welks water opdroogt. Wegbereiding voor de koningen van de opgang der zon. Uit de monden van de onheilige drie-eenheid komen demonische geesten die tekenen doen en de koningen van het hele aardrijk verzamelen tot de oorlog van de grote dag van God de Almachtige.

Woord voor de heiligen (16:15): Zie, Ik kom als een dief. Gelukkig hij die waakt en zijn kleren bewaart, opdat hij niet naakt wandelt en men zijn schaamte niet ziet.

Verzameling der koningen te Harmagedon (16:16).

7e schaal (hfst. 16) uitgegoten op de lucht. God zegt "Het is gebeurd": God grimmigheid is voleindigd. De grootste aardbeving aller tijden. De steden vallen. De grote stad (Jeruzalem, Rome?) in drie delen. Eilanden vluchten, bergen geslecht. Plaat van grote hagel, waarom mensen God lasteren.

Ten tijde van de 7e schaal, zo schijnt het (16:19; vgl. 17:1) wordt Babylon geoordeeld door dood, rouw, honger en vuur (18:8).

Hfst 17:1-21:8 beschrijft de val van Babylon, de verschijning van de Heer Jezus, de eerste opstanding, het duizendjarig vrede-rijk en het laatste oordeel.

Hfst. 17: Een van de zeven engelen met de schalen toont het oordeel over de grote Hoer, dat door het Beest gedragen wordt. Hij verklaart de hoer, de wateren, de zeven koppen en de tien hoornen.

Hfst. 18: Een andere engel verkondigt de val van Babylon. Daarna (18:4v) roept een andere stem (Jezus) uit de hemel Zijn volk toe om uit Babylon te gaan. De verwoesting van de stad (Rome?) en de wening van de kooplieden. Hemel en heiligen opgewekt tot vreugde over haar oordeel. Een engel toont het oordeel over de stad.

Hfst. 19: Johannes hoort de stem van een grote menigte in de hemel: Lof om het oordeel over de Grote Hoer. Johannes hoort een stem van een grote menigte. Blijdschap dat God zijn koningschap aanvaardt heeft. Blijdschap in de hemel over de aanstaande bruiloft van het lam. Johannes ziet de hemel geopend (19:11v). Jezus komt met zijn hemelse legers. Hij oordeelt. Johannes ziet een engel staan in de zon. Deze nodigt tot de grote maaltijd van God. Het beest en de koningen van de aarde en hun legeres verzameld ten oorlog tegen de Heer Jezus en zijn leger. De beide beesten levend ter helle geworpen. De overigen werden gedood door het woord van de Heer Jezus.

Hfst. 20: Een engel daalt neer uit de hemel, grijpt de draak en sluit hem in de afgrond.

Tronen en oordeel worden de heiligen gegeven. De omgekomen heiligen uit de grote verdrukking worden opgewekt. "Dit is de eerste opstanding." Zaligspreking van hen die deel hebben aan de eerste opstanding.

Na 1000 jaren wordt satan losgelaten. Gog en Magog. Oordeel over dezen. Duivel in de hel geworpen. De grote witte troon.

Hfst 21:9-22:5 toont ons de glorie van het nieuwe Jeruzalem.

Hfst 22:6-21 vormt de afsluiting van het laatste Bijbelboek.

De zeven gemeenten

De zeven gemeenten in Opb. 2 en 3 hebben niet alleen een praktische betekenis voor toenmalige gemeenten in het [Asia](#), het westen van het huidige Turkije, maar strekken ook tot lering voor gemeenten en gelovigen in onze tijd. Bovendien geven ze - volgens veel Bijbelgetrouwe uitleggers - een profetische kerkgeschiedenis weer. Ze laten zich ook vergelijken met de zeven gelijkenissen van Matth. 13.

De Zuidafrikaan Johan Malan bijvoorbeeld typeert in zijn boek "Openbaring se boodskap vir die jare 80" (Filafelfia, 1983) de profetische kerkgeschiedenis als volgt:

1. Efese - de teruggevalen kerk (32 -100 n.C.)
2. Smyrna - de vervolgte kerk (100 -312 n.C.)

3. Pergamus - de verleide kerk (312 - 606 n.C.)
4. Thyatira - de afvallige kerk (606 -1520 n.C.)
5. Sardis - de dode kerk (1520 - 1750 n.C.)
6. Filadelfia - de zendinggerichte kerk (1750 - 1900 n.C.)
7. Laodicea - de lauwe kerk (1900 - ?)

Efeze. Sommigen plaatsen Efeze, waar de eerste liefde was verlaten, kerkhistorische na de tijd van de apostelen.

Smyrna. Kerkhistorisch de periode van verdrukking en vervolging onder de Romeinse keizers.

Thyatira. Staat voor de katholieke kerk van de Middeleeuwen. Daar was afgoderij en verval.

Sardis is de kerk van de Hervorming. Die kerk komt voort uit 'Thyatira' en was weliswaar theologisch hervormd, maar in het algemeen ontbrak de uitwendige godsvrucht. De hervorming mondde uit in starre, dode rechtzinnigheid.

Filadelfia. Sommigen denken met name aan het Reveil in het protestantisme. Het Reveil komt voort uit 'Sardis'.

Laodicea. 'Laodicae' komt voort uit 'Filadelfia'. Volgens Malan leven wij thans in de periode van de 'lauwe kerk'.

Een **ezelsbruggetje** voor het onthouden van de namen in de juiste volgorde: ESP-T-SaFiLa. In het midden staat de T (denk aan een kruis), van 'Thyatira'. Geografisch, op de landkaart (zie boven), vormen de gemeenten als het ware een boog of driehoek. De eerste drie (ESP) vormen het linkerzijde, de overige vier (T-SaFiLa) de rechterzijde van de boog. Een Esp is een soort boom.

Parallellen met Genesis

Openbaring vormt een markant slotakkoord aan de goddelijke bibliotheek. Er zijn opvallende parallellen en tegenstellingen tussen de eerste en laatste Bijbelboeken.

Genesis	Openbaring
de schepping van de aarde	het verdwijnen van de oude schepping
verschijnen van zon en maan	er is geen zon of maan meer
Eden met de boom des levens	Nieuwe Jeruzalem en rivier met geboomte des levens
de bruiloft van de eerste Adam	de bruiloft van de Tweede Adam, Christus.
het eerste optreden van Satan	het eindoordeel over Satan

Genesis	Openbaring
Ontstaan van verdriet, pijn en dood	einde van verdriet, pijn en dood
de mens verdreven uit de hof	God woont bij de mensen

Literatuur

T.H. Baines, *De openbaring van Jezus Christus*, Oude Sporen, 2012, gedeeltelijke herzien in 2013. Pagina's: 313. Te [downloaden](#) als pdf-document van Oude Sporen.nl

J.W. Embregts, *Geen uitstel meer*. Uitgeverij Het Zoeklicht. Pagina's: 332. De auteur was docent eschatologie aan de Centrale Pinkster Bijbelschool en voorganger van een pinkstergemeente. Over de auteur: Wim Embregts. Twee besprekingen van het boek: [recencies](#).

J.G. Fijnvandraat, Vragen over het boek Openbaring. De auteur beantwoordt vragen over het boek Openbaring.

Theo J.W. Kunst, *Ontdekking van de toekomst: naar aanleiding van de profetieën van de Here Jezus Christus in het Boek Openbaring*. Het Zoeklicht, 1996. Pagina's: 304. Digitale versie op DeBoodschapVanDeBijbel.nl

H.C. Voorhoeve, *Beschouwing over de Openbaring*. s-Gravenhage: J.N. Voorhoeve, 3e druk 1920. Pagina's: 377.

Johan S. Malan, 'Die uur van duisternis: 'n studie van die boek Openbaring', op www.bibleguidance.co.za. In het Zuidafrikaans geschreven.

Voetnoten

- ↑ J.G. Fijnvandraat, Zeven gemeenten van Openbaring 2 en 3, op www.JaapFijnvandraat.nl, zonder jaar.
- ↑ Johannes Stephanus Malan was hoogleraar in de antropologie aan de 'Universiteit van die Noorde'; sinds 2006 is hij gepensioneerd. Hij publiceert op <http://www.bibleguidance.co.za/>
- ↑ Zie ook zijn studie 'Die uur van duisternis: 'n studie van die boek Openbaring', op www.bibleguidance.co.za, geraadpleegd op 18 okt. 2014.
- ↑ Kaart ontleend van Zaine Ridling (red.), *Bible Atlas*. Access Foundation. De gebruiksvergunning is: attribution, non-commercial.